LÆGELIG VIDEREUDDANNELSE ÅRSRAPPORT 2022

AALBORG UNIVERSITETSHOSPITAL

AF ENHEDEN FOR POSTGRADUAT UDDANNELSE

TINE LASS KLITGAARD, LOTTE HOELGAARD CHRISTENSEN, TRINE GULDBERG OG ANJA KIRSTEIN

AALBORG UNIVERSITETSHOSPITAL
– i gode hænder

INDHOLD

1 Forord v. Søren Pihlkjær Hjortshøj, Lægefaglig direktør 3

2 Indledning 4

3 Organisering af lægelig videreuddannelse 5

4 Årshjul og aktiviteter 7

5 Introduktion af nye uddannelseslæger 9

6 Særlige tiltag for at styrke uddannelsen 13

7 NordSims bidrag til den lægelige videreuddannelse i 2022 17

8 Inspektorbesøg v. UKO Anja Kirstein 18

9 Inspektorbesøg på Kardiologisk Afdeling 20

10 Status på gennemførsel af 360°-samtaler 23

11 Ny ledelsesfokuseret 360-spørgeramme 25

12 Status fra 3-timersmøderne 26

13 Gennemførsel af vejlederkursus 28

14 Perspektivering 29

1 Forord

v. Søren Pihlkjær Hjortshøj, Lægefaglig direktør

Aalborg Universitetshospitals faglige ståsted som universitetshospital bygger på forskning, udvikling og uddannelse. Det er en forudsætning for, at patienterne får den bedste behandling og for, at vi fortsat kan fastholde og rekruttere dygtige medarbejdere. Dette er også afspejlet som en kerneopgave i hospitalets handleplan.

Læger i klinisk basisuddannelse (KBU) og speciallægeuddannelse indgår som en del af arbejdsstyrken samtidig med, at de uddanner sig til speciallæger – og udgør en væsentlig del af hospitalets medarbejdere og dermed evnen til at tilbyde en god og optimal behandling til vores patienter. Dét stiller specielle krav til at sikre plads til uddannelse, og det er derfor vigtigt, at uddannelsen får den plads, den fortjener, og det kommer ikke af sig selv - uddannelseskultur er noget, som vi skaber sammen.

Et godt uddannelsesmiljø er en afgørende faktor for, at de nyuddannede læger vælger at fortsætte deres speciallægeuddannelse hos os – og hermed sikre fremtidens speciallægedækning på Aalborg Universitetshospital og i Region Nordjylland.

Det er derfor også dejligt, at Aalborg Universitetshospital i 2022 i den grad har været på landkortet i forbindelse med arbejdet med KBU-lægers første tid som læger. Tine Lass Klitgaards ph.d. og afledte initiativer har vakt opmærksomhed og affødt positiv respons, og hun har været inviteret til at fortælle om resultaterne vidt og bredt.

Enheden for Postgraduat Uddannelse blev opnormeret til 2 uddannelseskoordinerende overlæger per 1. marts 2023, hvilket giver gode forudsætninger for at fortsætte det gode arbejde og samtidig være mere til stede ude i afdelingerne, så der hele tiden er fokus på at fastholde og udvikle gode og lærerige uddannelsesmiljøer.

Aalborg Universitetshospital får flere gange årligt besøg af inspektorer som en del af Sundhedsstyrelsens set up for at sikre god lægelig videreuddannelse. Besøgene er veltilrettelagte med stort fokus på at vise forskellige flotte uddannelsestiltag frem. Det er ikke kun i forbindelse med inspektorbesøg, at der leveres et stort stykke arbejde med den lægelige videreuddannelse. Rigtig mange afdelinger går den ekstra mil, hvilket der vil være smagsprøver på her i rapporten, som andre kan lade sig inspirere af. Det er godt gået!

2 Indledning

Årsrapporten 2022 bliver en anderledes rapport i forhold til tidligere år, idet vi ikke kan trække de vanlige tal. I oktober blev logbog.net og evaluer.dk lukket ned, og funktionerne herfra skal videreføres i uddannelseslæge.dk, og dette arbejde er pågående. Derfor kan vi for øjeblikket ikke trække nogen evalueringstal og har svært ved af få overblik over uddannelsesforløbene.

Så det bliver en rapport uden så mange tal som vanligt, men i stedet har vi valgt at bruge pladsen på at fremhæve særlige og nye tiltag for speciallægeuddannelsen på Aalborg Universitetshospital.

I Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse er man ved at kigge på en ensretning af årsrapporterne i Videreuddannelsesregion Nord ved hjælp af en fælles skabelon. Skabelonens opgave skal være at give bedre mulighed for at følge det uddannelsesmæssige kvalitetsområde på tværs af hospitalerne og dermed sikre uddannelseskvaliteten i videreuddannelsesregionen. Dette kommer formentlig til at afspejle sig i rapporten, der laves i starten af næste år.

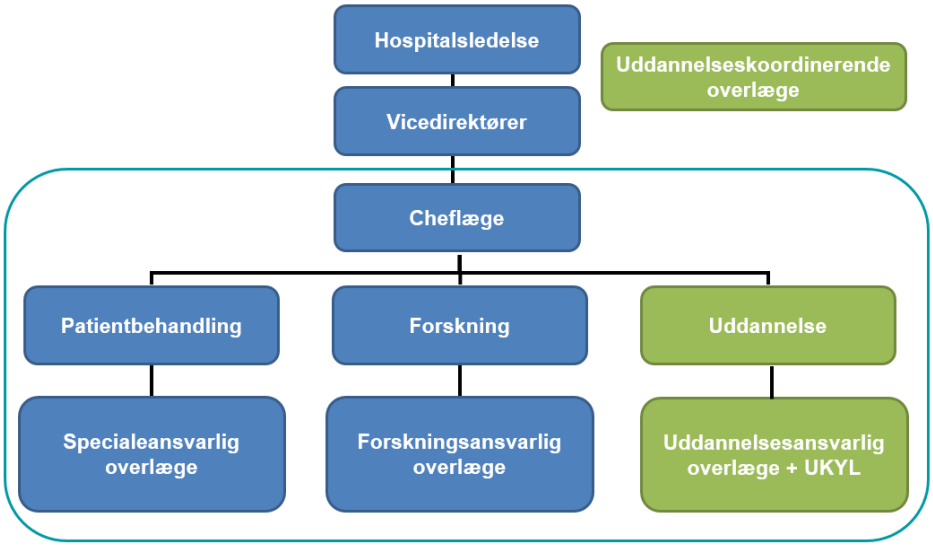
Lige som i 2021 har der også i 2022 været nyheder i organiseringen af postgraduat uddannelse. Uddannelseskoordinerende overlæge (UKO) og ledende klinisk lektor Susanne Nøhr er gået på pension – og det blev markeret med et afskedssymposium i oktober måned om "*Lægelig videreuddannelse – Før, nu og i fremtiden*". Her blev Susannes mangeårige indsats for yngre lægers uddannelse på Aalborg Universitetshospital anerkendt ved daværende lægefaglig direktør Michael Braüner Schmidt og de inviterede oplægsholdere: tidligere cheflæge Tove Nilsson, lektor emeritus Bente Malling og sekretariatschef for Videreuddannelsesregion Nord Mads Skipper.

Den oprindelige 50%-stilling er blevet opnormeret til en fuldtidsstilling, så der fremover skal være 2 fuldtids-UKO'ere. Per 1. marts 2023 er tidligere uddannelsesansvarlig overlæge ved Onkologisk Afdeling Trine Guldberg blevet ansat som UKO og skal løfte uddannelsesopgaven i samarbejde med nuværende UKO Anja Kirstein og de 2 AC'ere Lotte Hoelgaard og Tine Klitgaard. I Postgraduat Uddannelse glæder vi os meget over at have fået Trine ind i teamet, så vi får flere kræfter til at kunne være mere ude i afdelingernes uddannelsesteams og sammen med dem fortsat arbejde for en attraktiv speciallægeuddannelse til patienternes bedste ved Aalborg Universitetshospital.

3 Organisering af lægelig videreuddannelse

Lægelig Videreuddannelse omfatter klinisk basisuddannelse (KBU) og speciallægeuddannelse (introduktions- og hoveduddannelse). På Aalborg Universitetshospital varetages lægelig videreuddannelse af 42 afdelinger på 5 matrikler. Hospitalets to uddannelseskoordinerende overlæger (UKO) er i tæt dialog med den lægefaglige direktør og afdelingsledelserne omkring de overordnede rammer for uddannelse på hospitalsniveau.

Organisering af lægelig videreuddannelse på afdelingerne
På den enkelte afdeling ledes den lægelige videreuddannelse af et uddannelsesteam, som udgøres af cheflægen, den uddannelsesansvarlige overlæge (UAO) med hjælp fra den uddannelseskoordinerende yngre læge (UKYL). Alle afdelinger med uddannelseslæger har mindst én UAO og mindst én UKYL. UAO og UKYL indgår i netværk på hospitalsniveau. Alle læger på en afdeling kan fungere som kliniske vejledere, og en del af lægerne vil have funktion som hovedvejledere.

Speciallægeuddannelsen i afdelingen

Enheden for Postgraduat uddannelse
På Aalborg Universitetshospital er den lægelige videreuddannelse blevet prioriteret, hvilket gør, at vi har en unik organisering med en Enhed for Postgraduat Uddannelse. På baggrund af den udvidede og stadigt voksende uddannelsesopgave er enheden de seneste år blevet opnormeret. Foruden de 2 uddannelseskoordinerende overlæger består enheden også af en specialkonsulent og en AC-fuldmægtig med ph.d. I 2022 blev der desuden tilknyttet to nye UKYL-funktioner til enheden: *En almen praktiserende-UKYL*, der arbejder for et bedre forløb for AP-læger på hospitalet og er bindeled for AP-læger ansat på Aalborg UH på tværs af afdelinger. Og en *tværgående hospitals-UKYL*, der assisterer med at afholde og undervise på møder og introduktionsdage – herunder KBU-introduktionsdagen og forvagtsforum.

Enhedens primære formål er at støtte afdelingerne i at yde den bedst mulige uddannelse til de mange uddannelseslæger på Aalborg UH. Det sker blandt andet ved at sikre rammerne for netværk, introduktionsdage, deltagelse til inspektorbesøg mm., men også ved at forske i medicinsk uddannelse.

Det Postgraduate Uddannelsesudvalg

På Aalborg Universitetshospital er der nedsat et Postgraduat Uddannelsesudvalg (DPU). Udvalget fungerer som en strategisk tænketank for uddannelse og tager initiativ til 3-timersmøderne. Det består af repræsentanter fra Hospitalsledelsen (den lægefaglige direktør), UAO, UKYL, præ- og postgraduate kliniske lektorer, yngre læger (reservelægerådet) og overlæger (overlægerådet). UKO Anja Kirstein er formand. De aktuelle medlemmer kan ses på www.aalborguh.rn.dk/luf.

I 2022 blev der afholdt 2 møder i udvalget, hvor lægeprognosen og revisionen af den lægelige videreuddannelse var et gennemgående tema. Desuden har der været drøftelser omkring travlhed på afdelingerne, hvilket kan få konsekvenser for uddannelsen på afdelingerne - fx at der bliver skåret ned på paraplyambulatorier. DPU kom med det input, at der skal hejses et flag hos Hospitalsledelsen om rammerne og det pres, som afdelingerne er under både på læge- og sygeplejesiden. Ved efterårets DPU-møde var rekruttering et gennemgående emne, hvor der blev talt om deltid, og ATC fortalte, at de netop har ansat 2 i I-stilling på deltid.

Hjemmeside om lægelige videreuddannelse

For at gøre hverdagen lettere og mere overskuelig for uddannelsesteams, hovedvejledere og uddannelseslæger har vi samlet alt om uddannelse på ét sted på hjemmesiden Lægers Uddannelsesforum (LUF) på www.aalborguh.rn.dk/luf. Siden omhandler både lokale, regionale og nationale uddannelsestiltag. På siderne finder man bl.a. information om DPU, lister over aktuelle UAO og UKYL, 3-timersmøderne, vejledning og inspektorbesøg. Der er en udførlig guide til alle elementerne i KBU og speciallægeuddannelsen. Hvert af uddannelsestrinnene indeholder en beskrivelse af ansættelse, redskaber, generelle kurser samt dokumentationskrav.

Vi modtager meget positiv respons på hjemmesiden, og vi ved, at LUF også anvendes udover regionens grænser, når der opstår et spørgsmål vedrørende lægelig videreuddannelse. Hjemmesiden bruges aktivt som kommunikationskanal. Det er derfor vigtigt, at læger på Aalborg Universitetshospital jævnligt orienterer sig på siden. Siden har en nyhedsside, der kan abonneres på.

4 Årshjul og aktiviteter

Der bliver afholdt ganske mange aktiviteter i regi af Postgraduat Uddannelse, som det fremgår af nedenstående årshjul, hvor vi har lagt vægt på de interne tiltag rettet mod uddannelseslæger eller uddannelsesgivere på afdelingerne:

Der bliver afholdt netværksmøder for:

- Uddannelseskoordinerende Yngre Læger (UKYL) 2 gange årligt
- Uddannelsesansvarlige overlæger (UAO) sammen med UKYL 2 gange årligt
- Forvagtsforum afholdes månedligt for hospitalets yngste læger (KBU-læger, lægevikarer m.fl.)
- AP-netværksmøde er foreløbigt afholdt 1 gang, men det afholdes 3 - 4 gange årligt fulgt op af UAO med AP-læger 2 gange årligt
- UAO med KBU-forløb 2 gange årligt
- Møde for 360°-facilitatorer ca. hvert 1½ år

Kurser:

- UKYL-introduktionskursus 2 gange årligt
- Stress-workshop ved Lægeforeningen for de yngste uddannelseslæger 2 gange årligt

Skriftlige udgivelser:

- DPU-årsberetning bliver lavet til Overlægerådet i januar på baggrund af de afholdte DPU-møder
- Årsrapporten udkommer årligt i første kvartal
- 3-timersrapporten udkommer årligt – nu flyttet til tredje kvartal
- Nyhedsbrevet *Uddannelsesnyt* udkommer kvartalsvist

Derudover bliver der lagt en del energi i gode introduktioner til alle vores nyansatte uddannelseslæger – dette vil blive beskrevet nærmere i det kommende afsnit.

Hvis ovennævnte aktiviteter er ukendte, eller I gerne vil høre mere, er I altid velkomne til at kontakte os på AalborgUHPostgraduateEnhed@rn.dk.

5 Introduktion af nye uddannelseslæger

I løbet af de seneste år har der på Aalborg Universitetshospital været fokus på, hvordan vi tager imod nye uddannelseslæger. Det har længe været kendt, at det kan være udfordrende at starte som ny uddannelseslæge, hvor både lokale forhold, procedurer og samarbejdspartnere er ukendte. Derfor har det været – og er stadig – et fokusområde på hospitalet.

Formålet med at strømline introduktionsprogrammerne er at give nyansatte uddannelseslæger et kendskab til deres arbejdsplads, både som institution og til afdelingen, så de er rustede til at udføre de opgaver, der følger af deres ansættelse. Derudover er formålet at introducere Aalborg Universitetshospital som en arbejdsplads, hvor der fokuseres på medarbejdernes faglige og menneskelige udvikling.

Når nye uddannelseslæger begynder på hospitalet, skal de både deltage i en afdelingsspecifik introduktion og en fælles introduktion, der foregår fælles på tværs af afdelingerne. Begge dele er obligatoriske. I årets kvalitetsrapport er det den fælles lægelige introduktion, der er beskrevet.

Resultaterne fra et ph.d.-projekt udgået fra Aalborg Universitetshospital viste, at der er stor forskel på, hvad man som helt nyuddannet KBU-læge har brug for under en introduktionsperiode, og hvad man har brug for som I- og HU-læge. Derfor kører der på hospitalet to særskilte introduktionsdage, hvor den ene introduktionsdag er målrettet KBU-lægerne, og den anden introduktionsdag retter sig mod introduktions- og hoveduddannelseslæger (Den gode start som I- og HU-læge).

KBU-introduktionsdag
Formålet med KBU-Introduktionsdagen er at give de nye KBU-læger et fælles fagligt udgangspunkt og samtidig skabe et fællesskab på tværs af afdelingerne. Dagen er også relevant for andre helt nye forvagter (præ-KBU, KBU-lignende forløb og introlæger), der ikke tidligere har været tilknyttet Aalborg Universitetshospital.

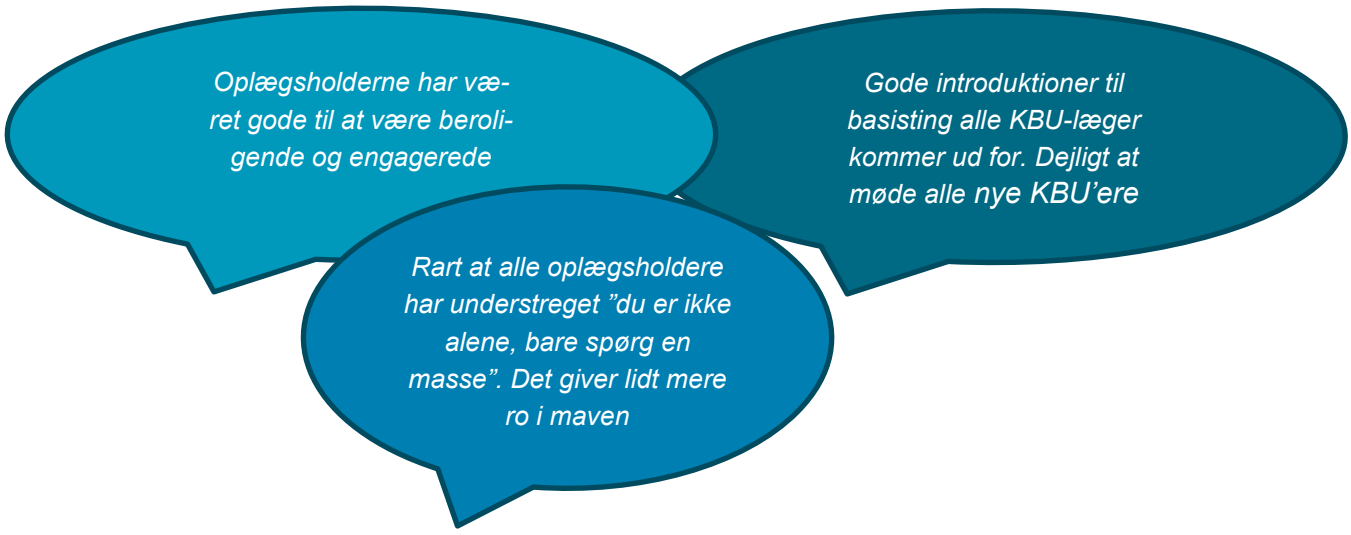
Introduktionsprogrammet omfatter én arbejdsdag og skal ses som et supplement til afdelingernes lokale introduktion. Overordnet set er der fokus på ”need to know” og lokal ”know-how”, fællesskab og gensidig forståelse for samarbejdspartnernes arbejdsgange. Derfor er forskellige samarbejdspartnere også inviteret til at holde oplæg på dagen, herunder sygeplejersker og lægesekretærer.

Dagen afholdes ved KBU-start på den anden arbejdsdag i marts, maj, september og november. Enheden for Postgraduat uddannelse står for at udsende informationer og materialer, og enheden er ansvarlig for gennemførelsen af dagen, herunder kontrol af deltagelse i programmet.

Programmet på KBU-Introduktionsdag:

Velkomst, baggrund og formål med dagen v/uddannelseskoordinerende overlæge
I lægelig videreuddannelse på Aalborg UH v/uddannelseskoordinerende overlæge
Arbejdet som forvagt v/akutlæge og tværgående uddannelseskoordinerende yngre læge (UKYL)
PAUSE - kaffe + rundstykker
Rundvisning + gruppediskussioner om dilemmaer og "ring rigtigt"
Flow og samarbejde på tværs af afdelinger og faggrupper – forventninger og prioriteringer v/sygeplejersker fra Akut- og Traumecenteret (ATC)
Lægesekretæren som en god samarbejdspartner – Journaldiktat og arbejdsgange i NordEPJ v/lægesekretærer fra Kardiologisk Afdeling
Frokost - sandwich + kildevand
Den gode røntgenhenvisning v/uddannelseslæge fra Radiologisk Afdeling
Fællesskab og forventninger til arbejdet v/tværgående uddannelseskoordinerende yngre læge (UKYL)
Ligsyn, dødsattest og obduktion v/uddannelseslæge fra Patologiafdelingen
Rundbordssnak med afdelingernes UKYL'er (med kaffe) Forventningsafstemning og spørgerunde
Vigtige informationer, evaluering og afslutning Fremtidigt netværk for KBU - "Forvagtsforum"

Oplægsholdere og afdelinger bliver løbende inddraget for at sikre dagens fortsatte relevans, så introduktionsdagens program er blevet justeret og tilpasset løbende. Samtidig evaluerer KBU-lægerne dagen, og deres tilbagemeldinger er generelt meget positive:

Den gode start for I- og HU-læger
Da KBU-lægerne har fået deres egen introduktionsdag, gav det mulighed for at målrette det, der tidligere hed "Intro for Yngre læger", til nyansatte introduktions- og hoveduddannelseslæger, der ikke tidligere har været tilknyttet Aalborg Universitetshospital. Den nye introduktionsdag hedder "Den gode start som I- og HU-læge".

Formålet med dagen er at byde de nye uddannelseslæger velkommen og give dem en fælles introduktion til den lægelige videreuddannelse på Aalborg Universitetshospital og de muligheder, der er forbundet hermed. Dagen afholdes 6 gange årligt (februar, april, juni, september, oktober og december) - og altid første torsdag efter den første dag i måneden. I 2022 blev det nye program pilottestet, og i december 2022 blev alle evalueringerne gennemgået, og oplægsholderne blev inviteret til dialog om programmet. Vi erkender, at det har været en kende udfordrende at planlægge en introduktionsdag, der favner så bred en anciennitet og mange specialer. Programmet er sammensat af mange oplysningstunge oplæg, så vi har haft fokus på mere deltageraktivering i revideringen af det nye program. Samtidig har evalueringerne også givet anledning til flere justeringer og ændringer, herunder indføring af et nyt oplæg "Den gode epikrise og sektorovergange".

Programmet på "Den gode start som I- og HU-læge":

Hvornår	Hvad
8.30-8.45	Velkomst v. uddannelseskoordinerende overlæge
FORSKNING, UDDANNELSE og INNOVATION (FUI)	
8.45-9.10	Lægelig videreuddannelse på Aalborg UH v. uddannelseskoordinerende overlæge
9.10-9.35	NordSim – Introduktion til muligheder for færdighedstræning og simulation v. koordinator for færdighedstræning i NordSim
9.35-9.50	PAUSE
9.50-10.15	Forskning som en integreret del af hverdagen på Aalborg UH v. koordinerende klinisk professor
10.15-11.00	Litteratursøgning, referencehåndtering og forskningsregistrering - Hvad kan medicinsk bibliotek hjælpe dig med? v. bibliotekar i Medicinsk Bibliotek
11.00-11.05	PAUSE
11.05-11.20	Sådan får du dine ideer i spil – brugerdreven innovation v. projektleder i Idéklinikken
PRAKSIS, herunder samarbejde med primærsektoren	
11.20-12.20	Fornuftig og sikker brug af medicin v. Klinisk Farmakologisk Afdeling
12.20-12.50	FROKOST, sandwich og vand
12.50-13.40	Den gode epikrise og sektorovergange v. kvalitetskonsulent og praktiserende læge
13.40-13.45	PAUSE
13.45-14.30	I uddannelsesstilling på Aalborg UH – og hvad så? v. Fællestillidsrepræsentanten og Koordinerende hospitals-UKYL

På samme måde som KBU-introduktionsdagen bliver ”Den gode start” løbende evalueret og vil blive justeret ved behov. Evalueringerne er generelt positive, og deltagerne oplever oplæggene som relevante. Citater fra evalueringerne:

Hospitalets fokus på introduktion af nye medarbejdere var ligeledes et tema til Forum for UAO'er og UKYL'er i november 2022 under overskriften ”Sådan holder du uddannelsesfanen højt”. Ledende overlæge Dea Kehler fra Akutafdelingen, Hospitalsenheden Vest holdt her oplæg om, hvordan man skaber en god uddannelse i en travl hverdag. Her betonede hun vigtigheden af en god og grundig introduktion, hvor hun fremhævede on-boarding samtaler som en unik mulighed for at lære uddannelseslægen at kende. Samtidig giver samtalen Cheflæge/UAO et indblik i, hvilke kompetencer uddannelseslægerne har med, som kan bidrage ind i afdelingen.

Hvis nogen af jer allerede gør brug af lignende tiltag, hører vi meget gerne fra jer.

6 Særlige tiltag for at styrke uddannelsen

På hospitalet foregår der hver dag god uddannelse, hvor afdelingernes ansatte formår at holde uddannelsesfanen højt samtidig med, at arbejdstempoet er stadigt stigende. På de kommende sider giver vi ordet til forskellige afdelinger, som har implementeret initiativer, der skal være med til at gøre uddannelsen endnu bedre. Lad jer endelig inspirere!

Uddannelseslæge som konferenceleder, Akut og Medicin, Thisted Sygehus
Ansvarlig: UAO Jens Andreas Juul tog første initiativ, og senere er det optimeret af YL og UKYL via 3-timersmøderne.

Beskrivelse: På Medicinsk afdeling i Thisted er det de yngre læger, som er mødeledere ved konferencerne. Det blev oprindeligt indført for at give KBU-lægerne mulighed for at træne rollen som leder, idet især morgenkonferencen indeholder vigtige underpunkter omhandlende fordeling af arbejdskraften, håndtering af sygemeldinger etc., og det er vigtigt med en relativ stram struktur for at holde tiden, så der er tid til efterfølgende undervisningsseancer. Siden hen er funktionen finpudset i forbindelse med 3-timersmøderne, hvor der er blevet udfærdiget laminerede ark med dagsorden til de forskellige konferencer, så det er lettere for nye uddannelseslæger at varetage rollen, og så konferencerne bliver mere strukturerede og lærerige.

Formål: Det har medført, at uddannelseslægerne tager en aktiv rolle i både drøftelse af patienterne, men også i den daglige ledelse med fordeling af arbejdskraften. Det giver en mere flad struktur, hvor yngre læger og speciallæger har lige meget taletid og ret til at komme med input. Senest er ordningen udbredt til også at omfatte lægestuderende i slutningen af det kliniske ophold på afdelingen, og tilbagemeldingen fra de studerende er, at det medvirker til, at de føler sig set, hørt og inkluderet i afdelingen på lige fod med de yngre læger. Således bidrager tiltaget positivt både til den gode stemning imellem kollegerne og til det gode uddannelsesmiljø generelt.

Fælles case-gennemgang for uddannelseslæger, Gynækologisk-Obstetrisk Afdeling
Ansvarlig: UAO Stine Leenskjold og Helle Larsen samt UKYL Mette Høltzermann

Beskrivelse: Fast fælles casegennemgang, hvor et udvalgt emne (fx underlivssmerter) gennemgås i et fælles forum via patient cases. Uddannelseslæger diskuterer cases i struktureret form og har en speciallæge i et for casen passende subspeciale med som facilitator for fælles refleksion og læring. Ud over det rent fag-faglige er der også mulighed for at diskutere refleksioner omkring inddragelse af kolleger, patientkommunikation og egen lægerolle.

Fælles casegennemgang afholdes én tirsdag om måneden i umiddelbar forlængelse af morgenkonferencen, og der er afsat 45 minutter. Alle uddannelseslæger (hoveduddannelseslæger, introduktionslæger og AP-læger) deltager, idet der er afsat tid i uddannelsesøjemed, og der ikke er andre kliniske funktioner i tidsrummet.

Forud for hver gang rundsendes mail til alle uddannelseslæger med månedens emne, som er udvalgt ud fra de kompetencer i målbeskrivelsen, hvor casebaseret diskussion skal anvendes som kompetencevurderingsmetode. Alle uddannelseslæger anbefales at have forberedt sig på emnet, og to uddannelseslæger udvælges på forhånd til at medbringe og præsentere en case inden for emnet. Desuden inviteres to speciallæger med rette subspeciale for månedens emne. UKYL er tovholder på tiltaget.

Formål: I målbeskrivelsen for speciallægeuddannelsen skal en del kompetencer opnås via casebaseret diskussion. Formålet med dette tiltag er en faglig styrkelse af case gennemgang. Derudover giver tiltaget plads til refleksiv læring med mulighed for, at uddannelseslægerne kan lære af hinanden og samtidig få faglig sparring fra speciallæge i det rette subspeciale.

Forum for AP-læger i hospitalsblok
Ansvarlig: Enheden for Postgraduat Uddannelse og AP-UKYL

Beskrivelse: Alle AP-læger inviteres 2-3 gange årligt til et netværksmøde, hvor AP-UKYL er mødeleder. Forummet er en unik mulighed for at skabe et fælles rum, hvor AP-lægerne kan lære hinanden at kende på tværs af afdelingerne, og hvor de samtidig har mulighed for at drøfte erfaringer gode som mindre gode. Disse erfaringer kan (gennem AP-UKYL'en og UKO) blive taget med videre til de uddannelsesansvarlige overlæger for at forbedre uddannelsesmiljøet.

Formål: Inspirationen til netværket kommer fra Sygehus Sønderjylland, som tog initiativ til at skabe et forum for AP-læger for at sikre bedre uddannelse og trivsel. En stor del af hoveduddannelsen til Almen Medicin foregår på hospitalet, hvor AP-uddannelseslægerne har en række ophold af 4-6 måneder varighed på forskellige afdelinger. En trivselsundersøgelse blandt yngre almenmedicinere fra 2018 viser, at mange føler sig ensomme i det daglige arbejde, og kun godt halvdelen angiver at være tilfredse med uddannelsen på hospitalsdelen. Forhåbningen med forummet er dels at højne uddannelsen, men også at øge trivslen blandt de yngre almenmedicinere på Aalborg UH.

Debriefing af forvagter efter aften-/nattevagt, Lungemedicinsk afdeling
Ansvarlig: UAO'erne Karin Assing og Rana Bibi fra Lungemedicinsk Afdeling

Beskrivelse: En af afdelingens speciallæger debriefer forvagten (FV), inden FV går hjem om morgenen efter vagt. Debriefingen gælder på tværs af vagtsøjlen, hermed både for FV fra Lungemedicinsk og Gastroenterologisk Afdeling. Debriefingen er uformel og foregår på gangen uden for konferencerummet, umiddelbart efter FV har aflagt rapport. Der bliver spurgt ind til eventuelle faglige udfordringer, og har der været svære faglige situationer, bliver der snakket om, hvordan FV kan gribe samme situation an fremover. Eventuelle logistiske udfordringer bringes også på banen, og løsningsforslag diskuteres.

Hvis der har været interkollegiale konflikter i løbet af vagten, tages de også op. Større konflikter, som ikke umiddelbart kan løses på gangen, tages med det samme på et af kontorerne, og derudover opfordres FV til at sende en mail til cheflægen på den afdeling, hvor FV er ansat.

Formål: Formålet med debriefing af FV er at give FV mulighed for at få diskuteret eventuelle problemstillinger fra vagten – både faglige og interkollegiale problemstillinger. Det giver FV god feedback både med hensyn til det faglige, men også det interkollegiale samarbejde.

Forvagtsforum
Ansvarlig: Enheden for Postgraduat Uddannelse og tværgående hospitals-UKYL

Beskrivelse: Forvagtsforummet er et forum på tværs af specialer, hvor KBU-læger mødes på udvalgte tirsdage morgener én gang månedligt. Her tages forskellige tematikker op, og hvor yngre læger fra forskellige afdelinger skiftes til at bidrage med oplæg. Eksempelvis holder den tværgående hospitals-UKYL fra Kirurgisk Afdeling oplæg omkring "Vi laver alle fejl", en HU-læge i Anæstesi fortæller om "Behandlingsniveau", en kardiologisk HU-læge fortæller om "Skemalægning og work-life-balance", og en ph.d.-studerende under almen medicin fortæller om overgangen "Fra hospitals-KBU til praksis-KBU".

På den måde sikres der relevans af oplæggene samtidig med, at initiativet spredes og forankres bredt på hospitalet. Ud over drøftelse af de forskellige temaer er en anden vigtig del af Forvagtsforummet at skabe en mulighed for, at KBU-lægerne kan mødes og styrke fællesskabet på tværs af afdelingerne.

Formål: Ideen til forummet kom frem under en række workshops i 2020, hvor der blev italesat et behov for, at de yngste læger har mulighed for at mødes efter introduktionsperioden. Det skyldes både et informations-overload de første uger, de mange spørgsmål, der først dukker op, når man har været i gang i noget tid og et behov for at mødes på tværs af afdelingerne.

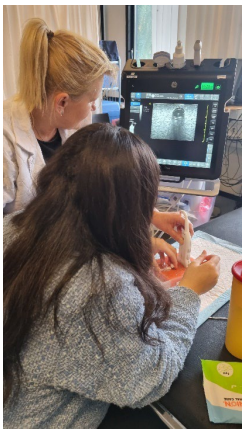
Uddannelseslæge som oplærer og "Tryghedspakke"
Ansvarlig: Pia Olesen, UKYL og Jens Jakob Riis, UAO på Neurokirurgisk Afdeling

Beskrivelse: På Neurokirurgisk Afdeling har vi god tradition for, at de nyest ankomne læger på afdelingen, dvs. introlæger og læger i uklassificerede stillinger, oplæres af yngre læger i specialet, som har været på afdelingen i længere tid - typisk til mindre indgreb som anlæggelse af trykmålere og evakuering af subdurale hæmatomer. At blive oplært af en læge, der ikke er bagvagt/speciallæge, har den fordel, at de "taler og agerer mere på samme niveau", end hvis det havde været en ældre kollega, der havde superviseret. Der er derfor mere ro til at lære fra sig, og fordi man selv for ikke så længe siden har stået som begynder i samme indgreb/procedure, er oplæringen præget af mere "tålmodighed" og forståelse, og der er ikke samme tidspres på, som der ellers kunne være.

Der er naturligvis uden undtagelse en speciallæge som supersupervisor, som man kan kontakte hvis indgrebet driller, eller hvis feltet skal godkendes, inden man lukker såret!

Formål: Alle nye læger på afdelingen introduceres af UAO til en "Tryghedspakke", idet afdelingen har et meget fladt "hierarki", og de bliver straks efter ansættelse - og oftest allerede til ansættelsessamtalen - gjort bekendt med, at uanset hvad er den unge altid velkommen til at henvende sig til enten cheflæge, UKYL eller UAO, og uanset hvad de måtte have på hjerte. Og det bliver gjort klart for dem, at vi har en meget åben kultur i afdelingen, hvorfor det altid er let at konferere patienter med speciallæger og drøfte kliniske problemstillinger; ligesom vi vægter arbejdsglæde, godt humør, uformel tone og samarbejde meget højt på afdelingen. Det giver de unge den "ro", der gør, at de ikke brænder inde med bl.a. faglige spørgsmål, fordi de ved, at vi vil dem det bedste, og at der ikke findes dumme spørgsmål.

7 NordSims bidrag til den lægelige videre-uddannelse i 2022

NordSim er Aalborg UHs center for simulation og færdighedstræning. Der trænes dels i centeret, men også ude på de enkelte afdelinger på de fleste af hospitalets matrikler, og træningen involverer flere personalegrupper, såvel mono- som tværfagligt. NordSim samarbejder med tilsvarende centre såvel intra- som inter-regionalt om kursusportefølje og fagligt indhold, ligesom man deltager i – og selv driver – forskning i medicinsk uddannelse.

En lang række kurser for læger kører fast i NordSim, men der arbejdes løbende på at opdatere og udvide rækken af uddannelsestilbud. I 2022 blev der afholdt ca. 1400 personkursusdage for læger. Derudover varetages udlån og support af en lang række fantomer, dukker m.m. til brug ude i afdelinger.

Af faste tilbagevendende kurser kan nævnes

- KBU-kurser i Genoplivning, Akut medicin, Akut kirurgi og Transport (alle i samarbejde med Region Nordjylland)
- Træning af hjertestopshold og Modtagelse af akut dårligt barn
- HU-kurser i øjenkirurgi, Praktisk Kursus i mikrokirurgi, Kursus i luftvejshåndtering
- Kurser i Point of care-Ultralyd og UL-vejledt anlæggelse af IV-adgange.
- Simulator-baseret træning i transvaginal ultralyd (Gyn intro+HU & Almen praksis)
- Kursus i praktisk gynækologi
- Simulator-baseret oplæring i bronchoskopi, gastroskopi og koloskopi
- Behandling af gastrointestinal blødning på grisemavemodel
- Suturering, anlæggelse af pleuradræn og anlæggelse af intraossøs kanyle

Eksempler på tiltag i 2022

- Facilitering af forårsmøde for Yngre Danske Otologer i samarbejde med lokale ØNH-læger.
- Anskaffelse af ny ultralyds-simulator
- Kortere tværfaglige simulationer, dels i NordSim, dels i afdelinger.

Under udvikling, planlagt til afholdelse i 2023

- Neurokirurgisk kursus i anlæggelse af borehuller og drænanlæggelse i ventrikler
- Focused Lung Ultra Sound. Simulator + øvelser med skanner
- Træning af anafylaksiberedskab i Nuklearmedicinsk Afdeling

Simulationsansvarlige afdelingslæger

I 2022 har NordSim som et led i OK21 for afdelingslæger påbegyndt en forsøgsordning med et netværk af *Simulationsansvarlige afdelingslæger* (SAL), der skal være bindeled mellem NordSim og de enkelte afdelinger og hjælpe til at få udbredt kendskabet til simulation som læringsredskab og udvikle undervisning dels i centeret og dels ude i afdelingerne. De første erfaringer tegner meget lovende. Der er p.t. 11 SAL, der jævnligt mødes i NordSim til sparring og gensidig inspiration.

8 Inspektorbesøg v. UKO Anja Kirstein

Formålet med Sundhedsstyrelsens inspektorbesøg er at bidrage til kvalitetssikring og -udvikling af den lægelige videreuddannelse i afdelinger med uddannelseslæger i Danmark. På Aalborg Universitetshospital deltager Hospitalsledelsen ved Lægefaglig direktør og uddannelseskoordinerende overlæge (UKO) i besøgene, og sammen med afdelingerne sikrer de opfølgning på indsatsområder, som inspektorerne finder. Mere overordnet information om inspektorbesøg kan du finde på www.aalborguh.rn.dk/luf eller på Sundhedsstyrelsens hjemmeside www.sst.dk, hvor du også kan finde inspektorrapporterne.

6 afdelinger på Aalborg Universitetshospital havde i 2022 besøg af inspektorer. Igen i år var alle besøg veltilrettelagt, og inspektorerne blev godt modtaget i afdelingerne. Som det ses af nedenstående figurer, har inspektorerne generelt været tilfredse med den lægelige videreuddannelse på de besøgte afdelinger.

Den opmærksomme læser vil se, at inspektorbesøgets bemærkninger ikke er at finde for besøget på Kirurgisk Afdeling. Afdelingen valgte i samråd med Lægefaglig direktør og UKO at sende et opfølgningsbrev til inspektorerne efter besøget, hvorfor den endelige rapport endnu ikke er udkommet.

Inspektorbesøg 2022					
Afdeling	**Næste besøg**	**Problematisk**	**Utilstrækkelig**	**Tilstrækkelig**	**Særdeles god**
Urologi	4 år		1	12	3
Klinisk Genetik	4 år			9	7
Kardiologi	4 år			7	9
Klinisk Mikrobiologi	4 år			7	9
Akut og Traumecenter	4 år		1	5	10
Kirurgi					

Som UKO er det skønt at være vidne til den ofte ekstraordinære uddannelse, der pågår i afdelingerne. Jeg er tit gået fra besøgene med et stort smil på læberne og en stolt fornemmelse i maven på afdelingens og hospitalets vegne. Som Søren Hjortshøj skriver i indledningen, bliver der leveret et godt stykke arbejde med den lægelige videreuddannelse i afdelingerne, og særligt UAO og UKYL gør en fantastisk indsats. Tak for det!

Som beskrevet ovenfor, er introduktion af vores nye lægekollegaer til hospitalet et emne, som har stor interesse for Enheden for Postgraduat Uddannelse og Hospitalsledelsen. Særligt i disse år, hvor flere specialer er udfordrede med rekruttering af uddannelseslæger, er det dejligt at se, at introduktionen af vores nye kollegaer bliver så fint bedømt af inspektorerne. Igen i år finder inspektorerne, at læringsmiljøet i afdelingerne generelt er særdeles godt. Trods travlhed, overbelægning og måske også personalemangel på både læge og plejesiden, vidner dette om, at uddannelsen af læger står stærkt og er en ”indgroet” del af afdelingernes og hospitalets DNA.

	Urologi	Genetik	Kardiologi	Mikrobiologi	Akut-Traume	Kirurgi
Introduktion						
Uddannelsesprogram						
Uddannelsesplan						
Medicinsk ekspert						
Kommunikator						
Samarbejder						
Leder/adm/org.						
Sundhedsfremmer						
Akademiker						
Professionel						
Forskning						
Undervisning						
Konf. Læringsværdi						
Kompetencevurdering						
Arbejdstilrettelæggelse						
Læringsmiljø på afd.						

Særdeles god
Tilstrækkelig
Utilstrækkelig
Særdeles problematisk

Indtil videre har Pædiatrisk Afdeling haft inspektorbesøg i 2023, og følgende øvrige afdelinger har fået en invitation til besøg i 2023: Radiologi, Nuklearmedicin, Øre/Næse/Hals, Gyn/Obs, Arbejds- & Miljømedicin, Ortopædkirurgi, Klinisk Onkologi samt Immunologi. Vi glæder os til at deltage.

Som et nyt krydderi til læsningen af dette afsnit har vi i år valgt at lade en afdeling fortælle om deres oplevelser i forbindelse med forberedelse til og afviklingen af selve inspektorbesøget i afdelingen. Vi forestiller os, at dette vil blive et fast element i årsrapporterne fremadrettet. Lad jer endelig inspirere af UAO Katja Fiedler Holm fra Kardiologisk Afdeling, når I skal planlægge jeres næste inspektorbesøg.

9 Inspektorbesøg på Kardiologisk Afdeling

Udfordringer og gevinster ved et inspektorbesøg

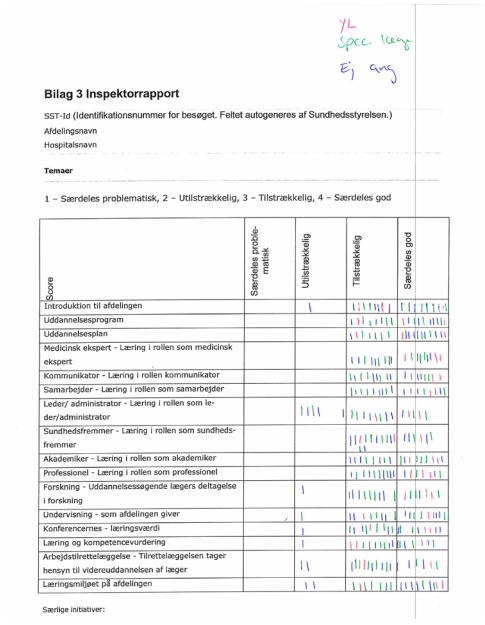
V. uddannelsesansvarlig overlæge Katja Holm

I januar 2022 videresendte min ledende overlæge en mail med varsling om kommende inspektorbesøg. Det giver lige et lille sug i maven – en fornemmelse af, at nu skal jeg og vi til "eksamen". Et inspektorbesøg er jo en temperaturmåling på uddannelsen i afdelingen og vores indsats som uddannelsesteam. Vi er i afdelingen to UAO-er og to UKYL-er, som deler opgaverne imellem os.

Besøget var et rutinebesøg. Det seneste blev afholdt i 2018, hvor jeg var ret ny UAO. Der var selvfølgelig dengang områder at arbejde med, men ikke nogen store bekymringer. Hurtigt kom vi derfor i gang med at tænke praktisk og konkret: Hvad skal vi have forberedt? Besøget blev jo varslet kort før overgangen til NordEPJ, så der var masser af andre opgaver og udfordringer at have fokus på på netop det tidspunkt. Af flere årsager (også inspektorernes kalendere) endte det med, at besøget blev aftalt afholdt i september. Så vi havde tid til at få tingene på plads.

De første ting, vi fik lagt fast, var at få booket et lokale, hvor vi kunne være hele dagen. Vores eget konferencerum ligger inde midt i bygningen og er uden vinduer. Det er simpelthen for trist (og indelukket!) at skulle sidde derinde en hel dag. Så vi fik booket et lokale med lys og vinduer, der kunne åbnes. Og plads til de samtaler, der skulle holdes.
Samtidig varslede vi hospitalsledelsen, klinikledelsen og UKO om datoen og bad dem booke et møde i kalenderen. Vi udfærdigede forslag til et program, hvor disse møder var lagt ind.

Dernæst gik vi i gang med at planlægge dels selvevaluering af afdelingen og hvilke materialer, vi skulle have klar til inspektorerne. Og vi sendte forslaget til dagsorden til inspektorerne. En kollega på en anden afdeling havde fortalt, at da de skulle have inspektorbesøg, oprettede de en fælles mappe i dropbox, som de og inspektorerne have adgang til og lagde løbende relevante dokumenter op i denne.
Vi valgte at forberede os ved at lave en liste over, hvad vi gerne ville dele med inspektorerne, så vi kunne sende det samlet sammen med selvevalueringsrapporten. Det fungerede fint for os, men jeg kan udmærket se fidusen i det andet, for det blev da til en del dokumenter.

Bilag 3 Inspektorrapport

SST-Id (Identifikationsnummer for besøget. Feltet autogeneres af Sundhedsstyrelsen.)

Afdelingsnavn

Hospitalsnavn

Temaer

1 – Særdeles problematisk, 2 – Utilstrækkelig, 3 – Tilstrækkelig, 4 – Særdeles god

Score	Særdeles problematisk	Utilstrækkelig	Tilstrækkelig	Særdeles god
Introduktion til afdelingen				
Uddannelsesprogram				
Uddannelsesplan				
Medicinsk ekspert - Læring i rollen som medicinsk ekspert				
Kommunikator - Læring i rollen kommunikator				
Samarbejder - Læring i rollen som samarbejder				
Leder/ administrator - Læring i rollen som leder/administrator				
Sundhedsfremmer - Læring i rollen som sundhedsfremmer				
Akademiker - Læring i rollen som akademiker				
Professionel - Læring i rollen som professionel				
Forskning - Uddannelsessøgende lægers deltagelse i forskning				
Undervisning - som afdelingen giver				
Konferencernes - læringsværdi				
Læring og kompetencevurdering				
Arbejdstilrettelæggelse - Tilrettelæggelsen tager hensyn til videreuddannelsen af læger				
Læringsmiljøet på afdelingen				

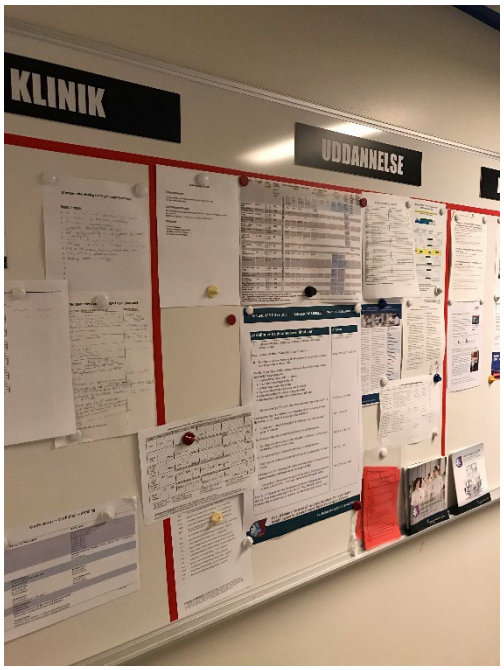
Særlige initiativer:

Tidligt i forløbet blev vi kontaktet af UKO med henblik på et formøde, et møde hvor vi blandt andet fik drøftet, hvordan vi kunne bringe selvevalueringsrapporten i spil i afdelingen. Selvevalueringsrapporten rummer en del punkter, som det er godt at få de enkelte både uddannelseslægers og speciallægers bud på. Vi præsenterede derfor på en morgenkonference det kommende inspektorbesøg og bad om, at alle anonymt udfyldte skemaet i selvevalueringen. Vi bad om, at man angav, om man var uddannelsessøgende eller speciallæge. Vi rundsendte derefter skemaet og bad om svar inden for 14 dage. Efter 14 dage havde vi

kun fået svar fra relativt få, så vi rykkede. Og satte en kort svarfrist på. Nu fik vi svar fra en god del af afdelingens læger.

Derefter satte vi os sammen i teamet af UAO og UKYL og gennemgik svarene. Der var ret stor enighed på de fleste punkter. Og ikke forskel mellem de to svargrupper. På nogle punkter fordelte svarene sig ligeligt mellem tilstrækkelig og særdeles god. Især de punkter brugte vi tid på at overveje, hvad der kunne argumentere for det ene eller det andet svar. Jeg oplevede det meget brugbart, at vi på denne måde fik alle i tale fremfor kun at se punkterne fra vores perspektiv. I arbejdet indgik selvfølgelig også den seneste inspektorrapport og de tiltag, vi har arbejdet med i de mellemliggende år.

Derefter udfyldte vi så i samarbejde med vores ledende overlæge den samlede selvevalueringsrapport for afdelingen inkl. SWOT-analysen med afdelingens styrker, muligheder, svagheder og trusler. Til inspektorerne fremsendte vi diverse introduktionsmaterialer, uddannelsesprogrammerne, anonymiserede eksempler på introduktionssamtaler / uddannelsesplaner, justerings- og slutsamtaler samt de seneste 10 evalueringer fra evaluer.dk, programmer for undervisning og konferencer, skema til vores løbende vejledermøder og andre hjælpeskemaer for uddannelsen i afdelingen samt materiale fra de seneste 3-timersmøder.

En af de seneste evalueringer var meget negativ. Den uddannelsessøgende og afdelingen havde været et dårligt match. Vi tog lige en dyb indånding der! Men den kom selvfølgelig også med. Det er jo et vilkår, at forløb af forskellige årsager nogle gange går skævt. Det er der også vigtig læring i. Og det giver en påmindelse om, at et gennemsnit af de tidligere vurderinger jo rummer både de gode og de dårlige.

Det at udfylde selvevalueringsrapporten og at gennemgå diverse materialer er en rigtig god anledning til at få kigget en ekstra gang på vores uddannelsestilbud. – Er der tiltag, der skal strammes op? – Er der "løsthængende frugter", der kan plukkes? Og er der materiale, der skal opdateres?

Alt skal være indsendt minimum seks uger før inspektorbesøget, så før vi gik på sommerferie, var den del på plads.

I ugen op til inspektorbesøget genlæste vi materialet. Og d. 22. september var vi klar til at tage imod inspektorerne. I vagtplanen var det tilstræbt, at flest mulige uddannelsessøgende var på arbejde. Og i programmerne var der efter aftale med ledelsen skabt luft til, at både uddannelsessøgende og speciallæger kunne deltage i samtaler med inspektorerne.
Vi havde lagt tid ind til pauser og sørget for, at der var vand, kaffe og the samt både lidt sødt og frugt i løbet af dagen. Netop i september var æblerne hjemme fra haven helt fantastiske sidste år.

Dagen blev afrundet med en foreløbig konklusion, og efter nogle uger modtog vi også inspektorernes rapport. Vores meget engagerede UKYL fik stor ros og anerkendelse. Det er velfortjent og dejligt, at det blev bemærket. Hun er en ildsjæl og gør en kæmpe indsats i

dagligdagen. Generelt fik afdelingen positive tilbagemeldinger. Det punkt, der fik flest bemærkninger på dagen og som indsatsområde: Læringsværdien i forstuegangen i vores ene sengeafsnit, er et område, vi løbende har arbejdet med gennem mange år. At få andres øjne og perspektiv på har givet os nogle værdifulde input. Efter besøget har vi både i hele afdelingen og på speciallægemøde gennemgået indsatsområderne.

Et inspektorbesøg er en god anledning til at få efterset vores uddannelsesindsats i afdelingen. At få strammet op og evt. få iværksat nyt. Og så minder det os om, hvad der faktisk fungerer godt. Forberedelsestiden giver i mine øjne mindst lige så meget værdi som de tiltag, vi efter besøget kan arbejde videre med.

At afdelingen får ros for ting, der giver værdi for de uddannelsessøgende, understøtter lysten til at arbejde videre med disse områder. Og at det at give uddannelse i afdelingen er en opgave som hele speciallægegruppen bidrager engageret og positivt til, gør en UAO rigtig glad og optimistisk i forhold til en fremtid, hvor vi forhåbentlig kan fastholde, styrke og give denne kultur videre.

Marts 2023 Katja Holm, UAO, Kardiologisk Afdeling

10 Status på gennemførsel af 360°-samtaler

På Aalborg Universitetshospital skal alle uddannelsesgivende afdelinger anvende det web-baserede system FeedbackSystem.net til at danne rapporterne til 360°-samtaler med deres uddannelseslæger.

Samtalerne har fokus på feedback på kompetencer inden for lægerollerne kommunikator, samarbejder, leder og professionel. Metoden tager afsæt i, at uddannelseslægen selv - samt en række kolleger, som lægen vælger - elektronisk besvarer en række spørgsmål. Disse holdes op mod uddannelseslægens egen besvarelse.

Der er kontinuerligt fokus på, at der systematisk afholdes 360°-samtaler - og at der bliver udarbejdet en handleplan på baggrund af 360-samtalen. For at samtalen skal have nogen effekt, er det vigtigt, at handleplanen er meget konkret og efterfølgende drøftes med hovedvejlederen og indgår i den individuelle uddannelsesplan.

Der foretages fra Enheden for Postgraduat Uddannelse en ca. halvårlig status i systemet, hvor vi kigger på, om vore uddannede facilitatorer er kontinuerligt aktive – og tager kontakt, hvis der ser ud til at være stilstand i brugen af systemet. Ved gennemgang i januar 2023 gav det kun anledning til kontakt til en enkelt afdeling. Generelt set virker det til, at flere og flere afdelinger har fået sat opgaven i system og får holdt de fleste af de forventede samtaler. Dette afspejles også i, at det årlige rapportforbrug er stigende år for år.

Målet er, at uddannelseslægen får ***mindst én 360°-samtale i hvert ansættelsesforløb af 6 måneders varighed og opefter***. Modsat tidligere år har det i år ikke været muligt at lave et estimat af forventede antal samtaler ud fra et estimeret antal uddannelseslæger, da evaluer.dk lukkede i efteråret 2022, og dette modul endnu ikke er implementeret i det nye system uddannelseslæge.dk. Vi regner med, at disse tal er tilbage igen i næste års rapport.

Derfor er der i nedenstående tabel denne gang kun oversigt over, hvor mange uddannede facilitatorer, som afdelingen råder over, og hvor mange rapporter de har genereret. Vi har igen i december 2022 afholdt det årlige 360°-kursus, så afdelingerne har haft mulighed for at få erstattet afgående 360-facilitatorer.

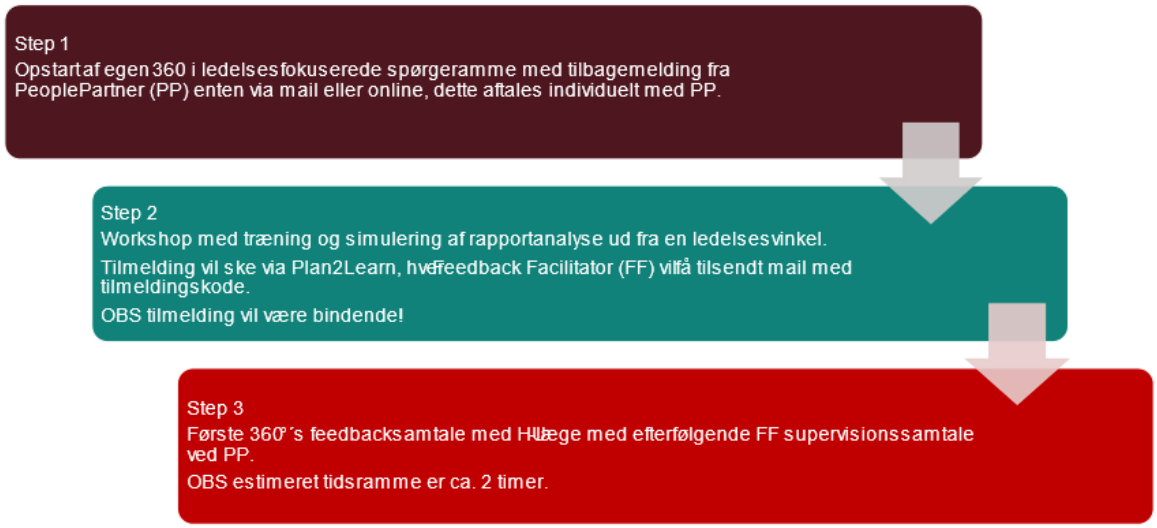
Afdeling	Antal facilitatorer	Estimeret antal uddannelseslæger seneste kontraktperiode	Antal rapporter i kontraktperioden sept. 21 - sept. 22	Antal rapporter i kontraktperioden sept. 20 - sept. 21
Akut og Traumecenter	3	Ukendt for 2022	27	25
Akut og Medicin Thisted	4	Ukendt for 2022	22	18
Anæstesi	5	Ukendt for 2022	18	18
Arbejdsmedicin	1	Ukendt for 2022	3	1
Biokemi	1	Ukendt for 2022	3	2
Børneafdelingen	2	Ukendt for 2022	9	8
Endokrinologi	2	Ukendt for 2022	9	8
Genetik	1	Ukendt for 2022	4	3
Geriatri	1	Ukendt for 2022	2	1
Gynækologi-Obstetrik	2	Ukendt for 2022	11	10
Hudsygdomme	1	Ukendt for 2022	3	
Hæmatologi	2	Ukendt for 2022	11	12
Immunologi	1	Ukendt for 2022	2	2
Infektionsmedicin	2	Ukendt for 2022	10	11
Kardiologi	2	Ukendt for 2022	7	13
Karkirurgi	1	Ukendt for 2022	2	4
Kirurgi	3	Ukendt for 2022	16	19
Kæbekirurgi	1	Ukendt for 2022	4	2
Lungemedicin	2	Ukendt for 2022	14	11
Medicinsk Afd. Hobro	1	Ukendt for 2022	3	12
Medicinsk Gastroenterologi	2	Ukendt for 2022	9	4
Mikrobiologi	1	Ukendt for 2022	4	5
Neurokirurgi	1	Ukendt for 2022	1	1
Neurologi	2	Ukendt for 2022	16	11
Nuklearmedicin	1	Ukendt for 2022	3	3
Nyremedicin	1	Ukendt for 2022	8	7
Onkologi	3	Ukendt for 2022	7	9
Ortopædkirurgi	3	Ukendt for 2022	11	9
Ortopædkirurgi Hjørring	1	Ukendt for 2022	1	3
Patologi	2	Ukendt for 2022	6	6
Plastikkirurgi	2	Ukendt for 2022	6	5
Radiologi	2	Ukendt for 2022	16	4
Reumatologi	1	Ukendt for 2022	4	3
Socialmedicin	1	Ukendt for 2022	2	1
Thoraxkirurgi	1	Ukendt for 2022	4	3
Urologi	2	Ukendt for 2022	13	13
Øjenafdelingen	2	Ukendt for 2022	8	8
Øre-næse-halskirurgi	2	Ukendt for 2022	9	9
I alt	**68**	**Ukendt for 2022**	**308**	**284**

11 Ny ledelsesfokuseret 360-spørgeramme

Aalborg Universitetshospital har i samarbejde med øvrige hospitaler i Videreuddannelsesregion Nord samt Regionerne Midtjylland og Nordjylland afprøvet en ny spørgeramme med ledelsesfokus i forbindelse med 360°-evaluering i sen hoveduddannelse. Dette for at have fokus på at spotte og udvikle vækstlaget af lægelige ledertalenter med henblik på at rekruttere kommende lægelige ledere i sundhedsvæsenet.

Projektet er kommet så langt, at det nu implementeres i hele Videreuddannelsesregion Nord (inkl. Psykiatrien) – dette kan lade sig gøre, da projektet har fået ca. 1 million kr. fra Regionerne Midtjylland og Nordjylland til implementering. Implementeringen kommer til at løbe over 2023-2024. Implementeringen af den nye spørgeramme indebærer at erfarne 360°-facilitatorer blive tilbudt efteruddannelse i ledelsesfokuseret 360°-spørgeramme. Samtaler med brug af den ledelsesfokuserede spørgeramme skal afholdes med uddannelseslæger i deres sidste 1½-1 år af hoveduddannelsesforløbet, således at den medfølgende udviklingsplan kan udfolde sig i den sidste del af uddannelsesforløbet og ind i speciallægeansættelsen. Derfor skal der ikke efteruddannes facilitatorer i alle specialer, da nogle specialer kun vil have 1 – 2 uddannelseslæger i sidste del af hoveduddannelsen årligt.

Efteruddannelsespakken består af 3 trin:

I løbet af 2023 vil der afholdes 2 heldagsworkshops i Aalborg med fortrinsret for 360°-facilitatorer ansat i Region Nordjylland, hvor der er plads til 10 – 12 deltagere pr. workshop. Dato for workshop i foråret er 15. maj. Dato for efterårets workshop er endnu ikke fastsat.
Er du uddannet 360-facilitator og interesseret i efteruddannelse må du gerne kontakte UKO Anja Kirstein på anja.kirstein@rn.dk til en uformel snak om 360°-samtale med ledelsesfokuseret spørgeramme.

12 Status fra 3-timersmøderne

Indberetningerne fra 3-timersmøderne bruges aktivt til at danne et billede af, hvordan uddannelsen fungerer i de enkelte afdelinger - og til at sætte fokus på konkrete temaer og få konkrete løsningsforslag defineret inden for lægelig videreuddannelse på Aalborg Universitetshospital. Temaer, afdelingernes handleplaner og succesratio gennem årene kan ses på Lægers Uddannelsesforum – www.aalborguh.rn.dk/luf.

Dog har der for første gang i 20 år **ikke været afholdt 3-timersmøde i 2022**, da vi har besluttet at rykke timingen af processen. En af årsagerne er, at 3-timersmødet hidtil har været holdt sidst på året, og 3-timersrapporten er dermed kommet til at virke forældet, når den udkommer før sommerferien året efter – dette da navngivningen på rapporten knytter sig til det årstal, mødet er afholdt. Den hidtidige proces har set sådan ud:

Det Postgraduateuddannelsesudvalg (DPU) har derfor besluttet at rykke processen for 3-timersmøderne, så de fremover igangsættes i starten af året i stedet for i efteråret. Det vil sige, at 3-timersmødet 2023 er blevet igangsat i januar 2023 (i stedet for september 2022). Og den næste 3-timersrapport vil komme hen under efterårsferien 2023.

Den nye timing ser således ud:

Dermed har uddannelseslægerne ikke endnu gjort status over initiativerne fra 3-timersmødet i 2021, og vi kan derfor ikke præsentere de enkelte afdelingers succesratio i forhold til at få gennemført initiativerne denne gang. Fra næste år er kadencen igen tilbage på sporet.

3-timersmøderne 2021 udkom i juni 2022 og havde fokusemnet ”Læger og ledelse” med følgende arbejdsspørgsmål:

- Hvor og hvordan opnår I som uddannelseslæger kompetencer inden for lederrollen?
- Hvor ser I, at jeres ledelseskompetencer kan styrkes og gøre en forskel i den kliniske hverdag?

På tværs af afdelingernes indberetninger var det mange af de samme tematikker, ønsker og initiativer, der gik igen.

Uddannelseslægerne var enige om, at der er muligheder for at opnå ledelseskompetencer på alle afdelinger. Nogle specialer fokuserede på ledelse i den mere klassiske forstand (fx mødeleder, UKYL-funktion, leder af teams), mens selvledelse på andre afdelinger var den primære ledelsesform i fokus.

Mange afdelinger understregede vigtigheden af et trygt miljø med den rette backup, når uddannelseslæger skal tage lederrollen. Tryghed, forventningsafstemning og at blive vist tillid er afgørende - det udvikler uddannelseslægernes evner til at træffe beslutninger og prioritere opgaver.

Rapportens konklusioner
Indberetningerne efterlod et indtryk af, at ledelse er et emne, som optager uddannelseslægerne, og som er noget, de ønsker mere af. Arbejdet i klinikken rummer mange muligheder for, at uddannelseslægerne kan øve lederrollen; eksempelvis ved konferencer, stuegang, på operationsgangen og i akutte situationer. Det er vigtigt, at både disse muligheder og de mere formelle ledelsesroller (fx UKYL) synliggøres i afdelingerne.

Samtidig blev det også understreget, at det kræver kollegaers opbakning, hvis uddannelseslægerne skal lykkes med at tage lederskabet på sig. Kollegaer skal give uddannelseslægerne plads og mulighed for at tage og øve lederrollen, og erfarne læger bør assistere ved behov og samtidig sikre, at lederskabet forbliver hos uddannelseslægen.

Webinar om 3-timersprocessen generelt
I 2022 afholdte UKO Anja Kirstein et webinar omhandlende 3-timersprocessen i regi af Dansk Selskab for Medicinsk Uddannelse (DMSU). Dette kan tilgås via DSMUs hjemmeside på http://dsmu.dk/ eller på https://aalborguh.rn.dk/luf.

13 Gennemførsel af vejlederkursus

Speciallægerne har en vigtig rolle i forhold til den lægelige videreuddannelse – og vi har på Aalborg Universitetshospital en målsætning om, at alle speciallæger skal have et vejlederkursus, der sikrer opdateret viden om den lægelige videreuddannelse og medicinsk pædagogisk kompetence.

Siden 2013 har vi derfor arbejdet på, at alle speciallæger skal have gennemført et vejlederkursus efter den nye speciallægeuddannelse fra 2004 – altså *enten* et vejlederkursus i introduktionsuddannelsen *eller* vejlederkursus for speciallæger. Vi har derfor årligt fået afdelingerne til at oplyse om den aktuelle status – og samtidigt bedt afdelingerne om at gøre en indsats for at få alle med.

Sidste år i Kvalitetssikringsrapporten for 2021 kunne vi konstatere, at 579 speciallæger (89 %) havde et vejlederkursus, og 74 manglede, hvoraf 22 var tilmeldt kursus i 2022. Det kan være svært at nå 100 % på grund af forhold som deltidsansættelser eller nært forestående pension.

Vi har derfor besluttet, at vi nu slutter med at pålægge afdelingerne det arbejde, som det er at levere årlige opgørelser til os. Men det betyder ***ikke***, at kravet om vejlederkursus til alle læger bortfalder – ***afdelingerne skal fortsat tilstræbe at komme så tæt på 100% vejlederuddannet lægestab som muligt***, da det har stor betydning for, at vi som hospital kan levere en god speciallægeuddannelse.

Der er planer om at lancere brush-up kurser til læger/afdelinger, hvor kurserne efterhånden ligger lidt tilbage i tiden. Hvis man i afdelingen har ønske om et brush-up-kursus, kan man henvende sig til en af de uddannelseskoordinerende overlæger på anja.kirstein@rn.dk eller t.guldberg@rn.dk med henblik på, om der er emner, vi kan tilbyde at afholde internt i organisationen.

Uddannelsesansvarlige overlæger
Uddannelsesansvarlige overlæger skal udover vejlederkursus have et kursus for uddannelsesansvarlige overlæger (UAO). Det kræves, at man har gennemført vejlederkursus for speciallæger for at kunne deltage.

Der er venteliste til UAO-kurset, hvorfor nye UAO bør tilmeldes hurtigst muligt:
https://rn.plan2learn.dk/KursusValg.aspx?id=15863

14 Perspektivering

I Handleplan 2023 for Aalborg Universitetshospital er en af de centrale missioner ”Sammen uddanner vi morgendagens medarbejdere”. Vi ser det som vores kerneopgave i Enhed for Postgraduat Uddannelse at uddanne de dygtigste speciallæger i Danmark. Dette lader sig kun gøre ved målrettet arbejde med hele lægeuddannelsen, både prægraduat, postgraduat og i transitionen derimellem. Vi vil derfor gennem de næste år forstærke samarbejdet på tværs af præ- og postgraduat medicinsk uddannelse i Aalborg for at blive klogere på, hvordan vi bedst muligt uddanner fremtidens læger. Her kommer vi både til at fokusere på, hvordan vi uddanner medicinstuderende i klinikkerne, men også hvordan man fra universitetets side klæder de studerende bedst muligt på til at indgå i det arbejdsfællesskab, der venter dem som læger.

I Handleplan 2023 beskrives endvidere en arbejdsplads ITOP som et sted med et godt uddannelses- og læringsmiljø, og *en god modtagelse af nye medarbejdere og studerende*. Dette understøtter vi med vores fokus på, hvordan vi tager imod nye uddannelseslæger. Igennem de seneste par år har vi derfor haft som fokusområde at strømline uddannelseslægernes introduktionsprogrammer, så de nyansatte uddannelseslæger er rustede til at udføre de opgaver, der følger af deres ansættelse. Som det ses i rapporten, har vi fået flotte tilbagemeldinger på de nye introduktionsdage, både fra KBU-dagen og fra ”Den gode start for I- og HU-læger”. Det er vi glade for og vil fortsat arbejde med tilpasning og optimering af dagene.

Den postgraduate lægelige uddannelse er i høj grad baseret på mesterlære. Derfor er det væsentligt at speciallægerne på Aalborg Universitetshospital er klædt på med den seneste medicinsk pædagogiske viden, og at strukturen i den kliniske dagligdag støtter op om opgaven. På alle afdelinger på hospitalet arbejdes der hver dag på at få tingene til at gå op, så vi både tager hånd om patienterne og vores uddannelseslæger på bedst mulig vis. I Enheden for Postgraduat Uddannelse vil vi arbejde på et tættere samarbejde med hospitalets afdelinger om uddannelsesopgaven i en travl klinisk hverdag, så vores ressourcer på dette område bliver sat endnu mere i spil i 2023.

Det er formentlig ikke gået ubemærket hen, at SST har været vært for en revision af den lægelige videreuddannelse. Den seneste revision af den lægevidereuddannelse er fra 2000, så dette arbejde er både kærkomment og nødvendigt for vores kommende speciallægers og patienternes skyld. Revisionen sætter rammer og retning for fremtidens speciallæge-uddannelse, og det kommer selvsagt til at betyde, at vi i de kommende år skal arbejde med at forfatte målbeskrivelser og uddannelsesprogrammer inden for de nye rammer. SST er i skrivende stund ved at sætte de sidste punktummer, og vi forventer snart at kunne præsentere revisionen i sin fulde form. Enheden for Postgraduat Uddannelse vil selvfølgelig være behjælpelige i forbindelse med udrulningen af det påkrævede arbejde som revisionen vil medføre.

Med forskningschefen for Aalborg Universitetshospital Egon Toft for bordenden er 3 enheder under FUI – Forskning, Uddannelse og Innovation i Forskningens Hus indgået i et samarbejde om at styrke og videreudvikle uddannelsesmulighederne på Aalborg Universitetshospital. Det drejer sig om NordSim, Dyrestalden og Enheden for Postgraduat Uddannelse,

som alle arbejder med videreuddannelse af læger på forskellige niveauer. Ved samarbejdet håber vi at kunne intensivere blandt andet den medicinsk pædagogiske forskning på Aalborg Universitetshospital, men også at samarbejde omkring forskellige uddannelsesaktiviteter til gavn for både præ- samt postgraduat uddannelse af læger og andet personale på Aalborg Universitetshospital. Ved sommerens afslutning er planlagt en workshop, hvor tiltagene præsenteres og forhåbentlig videreudvikles. Workshoppen vil være for inviterede deltagere.

I løbet af 2022 har Fremtidens Patientnære Ledelsesorganisering haft sit indtog i regionen. Nogle læger har skiftet titel til cheflæger og ledende overlæger, andre ikke. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi i Enheden for Postgraduat Uddannelse fandt tiltagene uambitiøse i forhold til organiseringen af den lægelige videreuddannelse ude i afdelingerne. UAO har mandat til at udføre et kæmpe stykke arbejde med lægers videreuddannelse, som bør sidestilles med det stykke arbejde, som specialeansvarlige overlæger udfører. Desværre får man som bekendt ikke altid det man peger på, og trods indgivne høringssvar vil UAO ikke kunne tituleres som ledende overlæger for uddannelsen på Aalborg Universitetshospital. Dog er det vigtigt at pointere, at Regionen og Hospitalsledelsen ser vigtigheden i og opfordrer til, at UAO er repræsenteret i den udvidede afdelingsledelse på lige fod med specialeansvarlige ledende overlæger og professorer.

Som vi har været inde på i rapporten, er et af de helt store mål for det kommende år, at vi med 2 UKO'er på Aalborg Universitetshospital får etableret en struktur, hvor UKO kommer på besøg i afdelingerne mindst én gang om året (inspektorbesøg ej medregnet). Dermed kan vi blive mere aktive sparringspartnere, understøtte vores uddannelsesafdelinger i uddannelsesopgaven og fremme samarbejdet om uddannelsen på tværs af afdelinger, så vi sammen sikrer fortsat højt niveau af speciallægeuddannelsen på Aalborg Universitetshospital. Vi forventer at opgavefordelingen mellem UKO vil blive fastlagt i løbet af foråret 2023 og vil selvfølgelig blive meldt ud til alle på Aalborg Universitetshospital.

Afslutningsvist skal der lyde en stor tak til alle afdelinger for hver dag at gøre et stort arbejde med at sikre god uddannelse til alle vores uddannelseslæger. I gør en flot indsats, og vi glæder os til det fortsatte gode samarbejde.

Forskning, Uddannelse og Innovation
Enheden for Postgraduat Uddannelse
Sdr. Skovvej 15
9000 Aalborg
aalborguh.rn.dk/luf

17. marts 2023

AALBORG UNIVERSITETSHOSPITAL
– i gode hænder